

Rigsdagstidende.

1851.   Forhandlingerne paa Folkethinget.   № 332.

Anden Session.

87de Møde.

Mandagen den 10de Februar.

(Fortsat.)

Bregendahl (fortsat): Dette er den ene Side af Sagen, hvorfor jeg kunde have ønsket en nærmere Betegnelse i § 1; men paa den anden Side er den langt overveiende og langt vigtigere Grund, hvorfor jeg maatte ønske en nærmere Betegnelse, den, at jeg troer, at Loven vil gaae for vidt, naar man siger „det Staten tilhørende Bøndergods“, thi da kan man ikke vel forstaae det anderledes, end at det maa være Alt det, til hvilket Staten staaer i Forhold som Godseier, og der staaer ikke, det er ikke antydet, at det er indskrænket til det Gods, hvortil den har fuldstandig Eiendomsret, men omfatter alt det Gods, til hvilket Staten staaer i et godseierligt Forhold. Det er bekjendt nok, at Godsforholdene her i Landet have meget forskellige Stikfælsler paa de forskellige Steder, og der findes Godser, hvor Godseierne udøve en langt større Raadighed, end de udøve paa andre Steder; der findes Godser, hvor, Forholdet betragtet fra sin retlige Side, Fæsterner eller Brugernes ikke have nogen som helst anden Rettighed end den, som i Godscontractens øieblikkelige Tilværelse gives dem ligeoverfor Godseieren, men der gives Godser, hvor Brugeren, uagtet han staaer som Fæster, og tildeels som simpel Fæster, dog ligeoverfor Godseieren, staaer i et forskelligt Forhold, og disse, troer jeg, at Loven ikke har taget noget Hensyn til. Nu kan man vel sige, saaledes som jeg ogsaa hørte den ærede Finansminister sige, at, naar der var sagt i § 2, at Kjøbesummen skulde bestemmes efter Stedets Besskaffenhed, og der ved Ansættelsen af Kjøbesummen skulde tages Hensyn til Stedets hele Besskaffenhed, og hvad der billigen

vilde være at udrede i Jordebogs-Afgift og i Indfæstning af en ny Fæster, at da saadanne Hensyn, som jeg før nævnte, derved maae tages Betragtning. Ja, jeg vil gjerne troe, at det maaskee har været Tanken at udtrykke dette, men jeg kan ikke nægte, at jeg troer, at det vilde have været rigtigt, — naar det havde været Hensigten at udtale, at ogsaa saadanne Forhold maatte og skulde komme i Betragtning, — da ligesom at sige det. Men dette vil jeg lade gaae for de Tilfælde, hvor det allerede er bestemt givet, hvorledes de paagældende Brugerens eller Fæsternes Retsforhold er ligeoverfor Staten som Godseier, men, hvor det ikke er givet, hvorledes deres Retsforhold er, og hvor en Undersøgelse maaskee vil føre til, at efter al Billighed maatte de erkjendes at have særlige Rettigheder, i saadanne Tilfælde, troer jeg virkelig ikke, at der kan tages Hensyn til disse Forhold, da Staten endnu ikke har anerkjendt dem som værende i Besiddelse af disse særlige Rettigheder. Den ærede Finansminister nævnte Frederiksgave Gods i Fyen, og at der fandtes efter Jordebogen to saakaldte Jordeiendoms-Bønder. I denne Henseende kan jeg tilføie, da der har været givet mig Adgang til at indhente Oplysninger i vedkommende Contotr desangaaende, at jeg ved at see Jordebøgerne heller ikke har fundet flere bemærkede som saadanne i dem, men dermed er det ikke givet, at der i Virkeligheden ikke findes flere, som have, jeg vil ikke sige, rettligen anerkjendte, men som burde anerkjendes, for at have saadanne særlige Rettigheder i Forhold til Staten som Godseier, og dertil kommer endelig nogle særegne Omstændigheder, som medføre, at disse to saakaldte Jordeiendoms-Bønder maaskee ikke ere betegnede i det Forhold, som de egentligt burde staae i eller burde anerkjendes for at være i ligeoverfor Staten som Godseier. Jeg bemær-